

Акт
лісопатологічного обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс»
ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану
лісів у 2025 році

23.08.2024

м. Баштанка

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Херсонлісозахист» МАЄВСЬКОЮ Ксенією, інженером – лісопатологом I категорії відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» КОСТРИЦЬКОЮ Катериною, провідним інженером ОЗЛ філії «Південний лісовий офіс» БІЛИК Наталею, лісничим Привільненського лісництва РОГОВСЬКИМ Валерієм, лісничим Новобузького лісництва ЦУПРА Сергієм, лісничим Христофорівського лісництва НОВИЦЬКИМ Валерієм, лісничим Володимирівського лісництва ПШЕНИЧНИМ Віктором, в.о. лісничого Маліївського лісництва КРИВОНОСЕНКОМ Володимиром, лісничим Казанківського лісництва БОРОДІЧ Віталієм, лісничим Лісового лісництва ЗІЗГАНОВОЮ Ларисою, проведено з 20.08.2024 року по 23.08.2024 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень філії «Південний лісовий офіс» на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану на **загальній площі 282,2 га.**

Відповідно до наказу ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЛІСИ УКРАЇНИ» від 12 квітня 2024 року № 686, філія «Баштанське лісове господарство» припиняється шляхом закриття, а також передача активів та пасивів здійснюється на баланс філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» згідно з вимогами затвердженого наказу ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЛІСИ УКРАЇНИ» від 05.07.2024 року №1195.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, без додавання віку на рік рубки, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	номер кварталу	номер виділу	площа виділу, гектарів	номер підвиділу	Площа підвиділу, га		Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування								категорія захисності
					загальна	площа, можлива для експлуатації	склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 га		
Новобузьке	11	3	2,0		2,0	2,0	7Акб2Взд1Скр	42	0,7	3	12	14	80	3	
Новобузьке	11	5	7,3		7,3	7,3	7Акб1Взд2Абз+Кл т	43	0,7	3	13	16	80	3	
Новобузьке	11	7	2,5		2,5	2,5	7Акб3Взд	43	0,7	3	12	14	80	3	
Новобузьке	12	9	11,0		11,0	11,0	10Акб+Взд	35	0,6	3	9	12	50	3	
Новобузьке	14	8	12,4		12,4	12,4	6Яз4Брс+Клп+Дз	82	0,6	3	19	24	140	3	
Новобузьке	14	17	9,7		9,7	9,7	6Акб4Взд	42	0,6	3	10	12	60	3	
Новобузьке	15	22	2,1		2,1	2,1	10Акб	44	0,7	3	13	14	100	3	
Новобузьке	15	27	8,1		8,1	8,1	10Дз	45	0,7	3	12	14	90	3	
Разом:			55,1		55,1	55,1									
Маліївське	12	4	4,8		4,8	4,8	10Взд+Язл	40	0,7	1	16	18	120	3	
Маліївське	20	9	12,3		12,3	12,3	3Дз(90)2Дз(70)3Яз 1Брс1Взд	90	0,6	3	20	32	155	3	
Разом:			17,1		17,1	17,1									
Казанківське	1	4	7,5		7,5	7,5	7Взд3Акб	40	0,5	1	14	20	65	3	
Казанківське	5	14	6,0		6,0	6,0	10Скр+Взд+Акб	30	0,5	4	6	16	50	2	
Казанківське	10	1	3,6		3,6	3,6	4Акб(25)6Акб(15)	25	0,6	1	10	12	30	3	

Разом:			17,1		17,1	17,1								
Привільненське	40	2	13,0		13,0	13,0	10Акб	20	0,8	1	8	12	50	3
Привільненське	40	3	3,3		3,3	3,3	9Акб1Чш	35	0,6	3	9	14	50	3
Привільненське	40	5	16,8		16,8	16,8	8Акб2Абз	21	0,8	1	9	14	60	3
Привільненське	75	3	7,1		7,1	7,1	6Дз4Взд	41	0,7	4	7	12	40	2
Привільненське	75	7	1,2		1,2	1,2	8Чр2Взд	28	0,8	4	5	8	30	2
Привільненське	75	11	4,0		4,0	4,0	9Вдз(10)1Скр+ВЗ Д (40)	10	0,5	1	4	4	10	2
Привільненське	75	12	2,9		2,9	2,9	10Дз	41	0,7	4	9	12	60	2
Разом:			48,3		48,3	48,3								
Христофорівське	28	16	6,1		6,1	6,1	5Дз2Бп1Взд1Скр1 Ктч+Тк	35	0,6	1А	16	20	120	3
Христофорівське	29	26	6,0		6,0	6,0	6Акб1Дз1Абз1Кля 1Бп	25	0,8	3	7	12	40	3
Христофорівське	32	5	3,6		3,6	3,6	7Акб3Шб	25	0,7	1	11	14	60	3
Христофорівське	32	12	15,0		15,0	15,0	10Акб	25	0,8	1А	13	16	110	3
Разом:			30,7		30,7	30,7								
Володимирівське	7	2	24,4		24,4	24,4	8Глз2Акб	51	0,6	2	15	22	110	3
Володимирівське	15	6	5,6		5,6	5,6	10Акб	50	0,65	3	14	24	110	3
Володимирівське	15	8	20,4	3	14,9	14,9	9Акб1Глз	52	0,6	3	14	20	110	3
Володимирівське	19	6	9,3		9,3	9,3	9Акб1Глз	40	0,7	3	10	14	70	3
Володимирівське	19	7	3,4		3,4	3,4	9Акб1Глз	45	0,65	2	14	20	105	3
Володимирівське	19	8	1,6		1,6	1,6	9Взд1Акб	35	0,7	4	6	10	32	3
Володимирівське	19	9	3,3		3,3	3,3	10Акб	40	0,5	4	8	18	35	3
Володимирівське	19	13	1,0		1,0	1,0	10Акб	35	0,4	4	7	14	20	3
Володимирівське	24	1	0,5		0,5	0,5	10Акб	46	0,4	4	8	14	35	3
Володимирівське	24	3	6,0		6,0	6,0	10Акб	46	0,6	4	9	12	50	3
Володимирівське	31	2	4,8		4,8	4,8	10Дз	35	0,65	1А	16	18	130	3
Володимирівське	31	8	5,2		5,2	5,2	10Дз	35	0,65	2	13	16	90	3
Разом:			85,5		80,0	80,0								
Лісове	1	1	4,5		4,5	4,5	7Дз3Яз+Глз	60	0,75	4	13	24	110	3
Лісове	1	4	5,8		5,8	5,8	10Дз+Яз	90	0,6	5	13	28	95	3
Лісове	1	6	2,5		2,5	2,5	9Дз1Клг	52	0,7	3	12	22	95	3
Лісове	2	1	4,4		4,4	4,4	4Дз6Яз	60	0,7	2	18	24	170	3
Лісове	2	2	5,4		5,4	5,4	7Дз3Язл	90	0,7	5	14	24	115	3
Лісове	2	4	7,3		7,3	7,3	8Дз2Яз+Взд+Глз	90	0,65	4	16	32	135	3
Лісове	19	6	4,0		4,0	4,0	10Акб	15	0,8	1Б	9	12	60	3
Разом:			33,9		33,9	33,9								
Всього по філії:			287,7		282,2	282,2								

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Баштанського лісового відділення філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України», призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану, зокрема, вибіркового санітарних рубок, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом, визначено категорії санітарного стану дерев, встановлення в них по макроскопічним ознакам основної причини послаблення деревостану.

Обстеженням встановлено:

Незважаючи на проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, загальна площа насаджень всіх лісництв Баштанського лісового відділення філії «Південний лісовий офіс» з порушеною і втраченою біологічною стійкістю значно зменшилась, але не зникла зовсім.

Оглянуті лісові насадження по всіх лісництвах, в основному, змішаного складу (акація, гледичія, в'яз, поодинокі ясен, дуб, черешня, береза, абрикос та інші) де, в більшості, головною породою виступає акація біла.

Заплановані та відібрані в вибірково санітарну рубку, дерева всіх листяних порід IV – VI категорії санітарного стану, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100%,

всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, в невеликій кількості зломи вершин, поодинокі дерева з дуго вигнутими зігнутими стовбурами, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, небезпечні – аварійні дерева, дерева з локальним відшаруванням кори та пошкодженням стовбуровими шкідниками (вусачами, златками).

Крім дерев пошкоджених стовбуровими шкідниками, по всіх лісництвах спостерігаються поодинокі дерева уражені – східчастим раком, охоплені ними рани понад 2/3 периметра із заглибленням в середину та з виходом плодових тіл дереворуйнівних грибів – трутовиків на різній висоті дерев, які є збудниками стовбурових гнилей листяних деревних порід. На ділянках були виявлені поодинокі плодові тіла – сірчано – жовтого трутовика.

Крім того, в Казанківському лісництві квартал 5 виділ 14, Привільненському лісництві квартал 75 виділ 11, Христофорівському лісництві квартал 28 виділ 16 були оглянуті змішані та чисті насадження, де головною породою та в складі виступає сосна кримська. У вищезазначених лісництвах в хвойному насадженні, наявні дерева сосни IV – VI категорії санітарного стану: свіжі сухостійні, відмираючі, суховерхі більше половини довжини крони, взагалі з відсутнім верхом, з тріщинами в комелі, відсталі в рості, з механічними пошкодженнями кореневих лап або стовбурів розміром не менш як 2/3 периметра, поодинокі дерева з підірваною кореневою системою, з дуго вигнутими зігнутими стовбурами, небезпечні – аварійні дерева та поодинокі завислі дерева, з локальним відшаруванням кори на різній висоті стовбурів, данні дерева пошкоджені стовбуровими шкідниками, а саме вусачами та златками.

Пошкоджені насадження є небезпечними об'єктами розповсюдження осередків вторинних шкідників та хвороб лісу в суміжних насадженнях. Довготривале знаходження насаджень в такому незадовільному санітарному стані призведе до виникнення масових осередків шкідливих організмів.

Стовбурові шкідники роблять помітний вплив на стан насаджень, що є причиною зниження стійкості та відмирання деревостанів, зменшення радіального приросту дерев, зниження рекреаційної привабливості лісових ділянок, а також порушення водо регулюючої і водоохоронної функцій лісу.

Слід відмітити, що у захисних та рекреаційно – оздоровчих лісах Баштанського лісового відділення філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» в вибіркову санітарну рубку, згідно пунктів 22, 23 «Санітарних правил в лісах України», відбиратимуться дерева з раковими хворобами та плодовими тілами дереворуйнівних грибів лише IV – V категорій санітарного стану.

Таким чином, в обстежених лісових насадженнях Баштанського лісового відділення філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» відмічається пошкодження дерев стовбуровими шкідниками: вусачі, златки та із враженням насаджень хворобами лісу (східчастий рак листяних порід, стовбурові гнилі – викликанні дереворуйнівними грибами).

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибіркову санітарну рубку проведено частково.

Характер всихання поодинокий та груповий, темп поступовий, ступінь всихання слабкий та середній.

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях Баштанського лісового відділення філії «Південний лісовий офіс» ДП «Ліси України» залишати дерева (при наявності), які виконують важливі біоценотичні функції та слідкувати, щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти.

Висновок та рекомендації:

1. В насадженнях, що втратили біологічну стійкість, з метою недопущення розмноження та розповсюдження стовбурових шкідників у прилеглих насадженнях, хвороб лісу, проводити заходи з поліпшення санітарного стану лісів у термін відповідно до вимог встановлених «Санітарними правилами в лісах України».

2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибірково санітарної рубки на загальній площі 282,2 га.**

3. Заходів з поліпшення санітарного стану лісів виконувати згідно вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27.07.1995р. №555 (зі змінами та доповненнями).

Акт складений в трьох примірниках.

Додаток: фотофіксація.

Головний лісопатолог
ДСЛП «Херсонлісозахист»

Ксенія МАЄВСЬКА

Інженер – лісопатолог I категорії
відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»

Катерина КОСТРИЦЬКА

Провідний інженер ОЗЛ
філії «Південний лісовий офіс»

Наталя БІЛИК

Лісничий Привільненського лісництва

Валерій РОГОВСЬКИЙ

Лісничий Новобузького лісництва

Сергій ЦУПРА

Лісничий Христофорівського лісництва

Валерій НОВИЦЬКИЙ

Лісничий Володимирівського лісництва

Віктор ПШЕНИЧНИЙ

В.о. лісничого Маліївського лісництва

Володимир КРИВОНОСЕНКО

Лісничий Казанківського лісництва

Віталій БОРОДІЧ

Лісничий Лісового лісництва

Лариса ЗІЗГАНОВА